

Faustino Villanueva Herrera 'Txapu' Paris-ko La Sante presondegitik atera da agorrilaren hastapenean. Kondena bete ondoren aske utzi beharrean, Frantziako Gobernuak Suitzako mugatik hurbil konfinatu du eta hilabete eman dio atzerriko herri bat hauta dezan bertara

FAUSTINO VILLANUEVA 'TXAPU'

P R E S O O H I A , P U S E Y H E R R I A N K O N F I N A T U A

beteta izan arren, «borrokatzeko nahikaria osoa» adierazi du, presoan alde gehiago egin beharra nabarmendu bitartean.

«Frantziako espetxeetan bestaldeko egoerara iristeko arriskua dago»

Faustino Villanuevaren etorkizuna ziurgabea da, eta berak ongi daki. Baina momentu honetan gehien kezkatzen duena Inaxio Olaskoaga eta Simone Odriozolaren kasua da, laster Espainiaratuko dituzten kezka baitu.

■ **Duela bi aste presoendegitik atera zara eta geroztik konfinatua zaude. Zertan da zure egoera?**

Egia errateko ez dakit sobera. Presondegitik atera baino lehen, La Santeko zuzendariak abisatu ninduen konfinatuko nindutela, baina ez zidan erran non, noiz arte edo zergatik. Konfinamenduaren agindua adierazi bezain laster, Haute Saone departamendura eraman ninduten poliziek eta departamendu honetatik ez nintzela atera behar argiki azaldu. Era berean, kanporatzeko agindua ere erakutsi zidaten, agorrilaren 3an egin zutena. Azpimarratu behar dut 1986an ere ni kanporatzeko agindua eman zutela, baina klandestinitatean sartu nintzen Espainiara eraman ez nazaten. Badirudi agindu horrek ez zuela balio eta beste bat egin zidaten presaka. Konfinamenduari dagokionez, hastapenean Port sur Saone hirian nintzen, baina joan den ostegunetik Pusey herrian nago. Ez dakit zergatik aldatu ninduten, baina badirudi hango auzapezak bakea nahi zuela musika festibaleantzat eta eginahala egin zuela handik urruntzeko.

■ **Elkartasun mugimendu zabala agertu da zure konfinamendua salatzeke eta kanporatzearen mehatxuari buru egiteke?**

Presondegitik atera baino lehen, Gernikako Udalak aho batez bozkatu zuen mozio bat nire alde, eta konfinatua naizenetik ere bi hautetsien bisita ukan dut, elkartasuna adierazteko. Port Sur Saonera eraman nindutenean, Gernikako auzapezak (EAJ) ere faxa bidali zion herriko auzapezari berri freskoak izateko neure egoeraz. Herriko auzapezak konpromezua hartu zuen apartamendua edo laguntza emateko nire egoera errazteko. Baina bat-batean beste herri batera eraman ninduten eta uste dut azken finean auzapezak bakea eta bazterrak garbitu nahiago zuela.

■ **Nolako baldintzatan iragaten da zure konfinamendua?**

Hotel batean nago hastapenetik eta zazpi poliziak ondoan ditut

nire mugimenduak zaintzeko, sei gizon eta emazte bat. Gauero bi polizia esna geratzen dira eta ateratzen naizen bakoitzean bi poliziak laguntzen naute. Adiskideekin ateratzen banaiz, aldiz, lauzpabost polizia gurekin ateratzen dira. Lagunei dagokionez, hasieran erran zidaten ez nintzela bi pertsona baino gehiagorekin elkartu behar, baina familia etorri zenean sei lagun egon ginen arazorik gabe.

■ **Geroari buruz, epe batzuk finkatu dizkizute?**

Oraingoz ez dakit batere zer gertatuko den. Ez da lehen aldia horrelako egoera iragaten dela, eta gauza bera egin izan dute beste euskal errefuxiatuekin.

BERE izenak dioen bezala, Pusey-Vesoul ez da benetako herria, baizik eta Vesoulen auzo bat. Gune industrial eta komertzial erraldoi batean kokatzen da Eric hotela, Faustino Villanuevaren behin-behineko egoitza.

Txapu ikusteko asmoa adierazi ondoren, esku zuriak erakutsi behar dira eta zakua hustu. Nortasun agiriaren fotokopiak atera, autoko plaken zenbakiak apuntatu... On-

doren, ez da inolako arazorik Txapurekin elkartzeko eta euskaraz mintzatzeko, hotelak deitzen duen *lasaitzeko txokoa*. Alabaina, poliziek ez dute sekula Txapu begi bistatik galtzen eta beti bere ondoan geratzen dira.

Euskal Herritik urrun izan arren, senideen eta lagunen hainbat bisita izan ditu jadanik Txapuk. Lagunen bisita aukera paregabea izan da Txapurentzat euska-

«Gaur egun uste dut konfinatua atxikiko nautela eta presoendegitik aterako diren Iñaki Olaskoaga edo Simone Odriozolaren kasuez arduratu beharra dagoela»

Ongi zaindu ondoren, zenbait asteren buruan bakean utzi zituzten. Herrian bertan konfinatu izan arren, poliziarik gabe geratu ziren. Nire ustez gauza bera eginen dute nirekin. Poliziek erran zidaten Frantziako Gobernuak beste herri baten bila zebilela ni bidaltzeko, baina horretarako nire baimena behar dute. Ez da dudarik Europatik at beste herri batera bidali nahi banaute ez dudala onartuko. Indarrez eramaten banaute, berriz, ez da espulsiotza izan, baizik eta deportazio bat. Errefuxiatuaren estatutu politikoa 1990ean galdu nuen eta presoendegitik atera baino lehen ziur nintzen Espainiara bidalik nindutela. Baina,

kanporatzeko. Lau urte preso izan ondoren, «kaiola berrian sartu» dute Pusey herrian zazpi poliziak inguratuturik. Geroa zalantzaraz

gero oharu naiz gauza asko neure alde direla: Gernikako Udalaren mozioa, Hendaiaiko Udalaren jarrera, Britainian egindako mobilizazio ugari espulsiotza aurka borrokatzeko. Gaur egun uste dut konfinatua atxikiko nautela eta presoendegitik aterako diren Iñaki Olaskoaga edo Simone Odriozolaren kasuez arduratu beharra dagoela, arrisku handiago baita beraientzat niretzat baino. Bestalde, Olaskoagak denbora luzea darama gose greban eta zerbait egin beharko da lehenbailehen bere alde.

■ **Nola pasatu dira Frantziako presoendegietan iragan dituzun lau urteak?**

Hasieran gauzak nahiko ongi iragan dira ez gurelako kasu handirik egiten presoendegiko zuzendaritzari. Bakoitza bere txokoa geratzen zen. Baina espulsiotza hasi zirenean eta bestaldeko egoera ikusirik, jarrera aldatu genuen. Beharrezkoa zen zerbait antolatzea ez zezaten edozein gauza egin gurekin. Horrela hasi ginen plantoak egiten espulsiotza baten aurrean edo gose grebak egiten gure egoera hobetzeko eta Frantziako edo Espainiako gobernuen jarreraren aurka gogor jokatzeko. Nahiz eta presoendegian izan, preso politikoak izanez borrokan osoki parte hartu behar genuen, era berean gure eskubideak defenditzeko. Erran behar da beti aipatzen dela dispartsiotza arazoa Espainiako kartzeletan baina ez da inolaz aipatzen Frantziako egoera, sakabanatzea hemen ere baitago. Horretarako Euskal Herrira hurbiltzeko eskatu genuen gose greba batekin, baita preso politikoen estatutua ere. Duela bi urte gure borroka gogortu dugu eta, era berean, azken sei hilabeteetan La Santeko egoera gogortu egin zen. Aldaketa nabari zen batez ere zuzendaritzarekiko harremanetan. Argiki erran ziguten gure egoera berezia onartu ondoren, burua apaltzeko tenorea etorri zela eta egoera txarragoa izanzen zela guretzat. Alabaina, barnean utzi ditudan lagunek gogor borrokatzeko nahikaria dute. Ez badugu kasurik egiten, bestaldeko egoera iristeko arriskua dago Frantziako Estatuan eta aski da zentraletan diren presoan egoera begiratzea sakabanatzearen lehen keinuak argiki ikusteko. Kanpoan asko egiten da, baina gehiago egin beharko da presoan alde.

Lutxi Fourcade
PUSEY-VESOULE

Behin-behineko egoitzan